

Lo Somatent

DIARI REGULAR D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dilluns 1 de Novembre de 1897

Núm. 3.408

PREUS DE SUSCRIPTIÓ

Reus, un mes.	Pla.
n provincias trimestre.	350
Extranjero y Ultramar	350
Andorra, a preus convencionals.	350

Honrar als m' rts!

Al meu amic Antoni Pascual.

Mon estimat amich: poch podeu pensar vos l' entusiasme que m' ha causat la lectura del article titulat «Requiescat in pace» que acabeu de publicar en Lo SOMATENT. Vostre hermos treball, puch assegurar vos que m' spar lo millor que haureu fet en vostra vida, y un dels més notables qu' hagin brollat de les plomes dels més invictes y eminentis fills de Reus. Vos ho dich sense adulació ni falsia, ab lo llenguatge del cor: vostre article mereix esser recordat sempre pels fills d'aquesta ciutat, tant baix lo punt de sa bellesa literaria com per son noble y elevat patriotisme. Vostre article es l' obra d' un verdader artista y d' un supervivent d' aquella generació d' humanitaris patrícies que tenian per la cosa més sagrada honrar als seus pares y à la seva ciutat! així no s' oblidaran a sup.

La lectura de «Requiescat in pace» haurà arribat fins al cor de Reus, si es que Reus encare te cor. La deshona més gran que pot llenyarse la ciutat sobre si mateixa, es que passi en silenci vostre article y no fassi cas de sa magistral llissó. Y no fora estrany, amich Pascual, que així succehis, perque Reus fa temps que ha olvidat la seva noble història, y aqueix poble antis artista y de noble caràcter, s' ha tornat comercial y egoista, y li fan més servey los papers vells per embolicar las espècies que 'ls nous pera cercar en ells l' aliment esperitual pera nodrir son ànima.

Reus ha olvidat completament als seus fills que sacrificaren sa existència y son benestar pera donarli dies de glòria. Mare sense entranyas y sens amor pels seus fills, casi à cap ha recullit en son si entre les sagradas parets del seu cementiri. Prim y Mata reposan à Madrid; Fortuny à Roma; Bartrina à Barcelona.... Reus haurà d' anar en pelegrinació à aqueixos llochs may s' aga sino à recullir un pols d' aquelles cendres sagradas, que haurà de guardar dins de les urnes de sos temples. Nostres passats ho haurian fet. Es just doncs, que 'l Reus d' avuy destroheixi las venerandas reliquias de nostres passats, perque elles, de dins de sos tombas estant, no'ns estigan acusant constantment de nostra inmensa ruïna moral. ¡Que 'ls fills ingratis apartin de prop seu las reliquias y 'ls recorts dels seus nobles pares!

Vostre amich,

J. ALADERN.

La meva corona

A una morta

Desprecent las pompes vanes en que errada humanitat ab coronas de flors plenes, que 'n costan un dineral, obsequia als morts en 'quest dia per un recort tributals y que, mes que recort, semblan sello de la vanitat, per més que jo may t' oblid, puig sempre en ma pensa estás, no vull ser menos que 'ls altres y, apartantme dels errats, 'questa corona t' dedico fabricada per mas mans ab la ajuda de ma pensa que es hont ton recort virrà mentres à ma vida n' quedí un glop d' aire que aspirar; i si, mon bé, sí; jo t' ho jur ab Deu per testich!... Ja ho sabs. Acull-la que, encar que pobre, molt més que les altres val: aquesta no es com aquellas que adornos portan en gran, aquesta n' està teixida de una bona voluntad, ab trossos de ma existència que son recort va gastant, pintada per lo dolor ab sas llàgrimas de sanch.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

Jo te'n faré de coronas
à lo menys una cada any
y deixaré en tots mos versos
de la mort lo trist senyal
y en l' album que de ma vida
ne tinch pera èlls preparat
allí totas mas poesías
poch é poch 'niré ficant
y cuant lo cel ho designi
que jo vinga aquí à trobart...
plé de plaher pujaré
mos versos à restarí.

JOSÉPH FERRÉ GENDRE.

Tortosa, Octubre 97.

Mort y vida

A dintre de las fossas
tot es - sionada,
hont en - las llosas
las caraveras jaheu.
Tot es quietuts y osseras,
records de las mortallas,
cervells desfets en cendras;
la mort n' hi fa sa estada.
Tot es quietuts y osseras,
recorts de las mortallas;
es hont jau péra sempre
la trista vida humana.

Tant sols guaytant a fora
la cosa es tot cambiada;
els xiprers tan altívols
sobre las tombas s' alçan;
las euras, ¡com s' estiran
per sobre del fret marbre!
sas fullas saltironan,
remorejan y ballan.
Las floretas gojoses
rebotan de las branças,
y entre mil maravellas
demunt le mort esclaten.

PLACIT VIDAL.

CRÓNICA

Lo dia d' ahir aparagué tot ennuvolat, regalantnos varis ruixadets que no mes serviren pera refrescar lo fach de nostres carrers que motivá'l ruixat que caigué sobre nostra ciutat à las primeras horas de la matinada.

Durant tot lo dia d' ahir en la plassa de Prim y en la de la Constitució se rifaren plats de confitura adeuantantse al dia d' avuy.

Devant las portas de nostra redacció-impremta n' hi havia dos taules que movian tant esvalot en sos ares y arribas que no fou flaix lo mal de cap que 'ns motivaren mentres enllistiam las quartillas pera 'l present número.

Així es que si'l lector, sempre apreciat, hi troba alguna errada, que la dispensi, puig los caixistas tenian mes corre-cuya en acabar que de posarse al travall.

Ahir foren moltes las famílies que anaren à arreglar los parteons, capelles y ninxos de nostre Cementiri, ahont restan las despàrillas d' individuos de la seva familia, ab motiu de la festa de demà.

Tots los Cafés d' aquesta ciutat avuy se veurán plens de gom à gom y sos duenyos respectius es de creure faràn son Agost en lo mes de Novembre.

En tots ells hi haurà rifa, de confitura ab lo seu corresponent rametillet, tan cobdiciat.

Acabat lo plasso pera las redempcions del servey militar en aquesta província, aquéstas han donat un ingrés pera 'l Tresor de 819.000 pesetas, import de 566 minyons del actual reemplàs redimits à metàlic.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibreries d' aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, litografia Mallorquina, carrer Junquera, 6.

No's retornen los originals encara que no's publicuin.

Los balls que donaren ahir las Societats se'vegeren animadíssims.

A principis del próxim hivern emprendrá son vistje à Russià l' insigne violinista Sarasate, lo cual pensa regressar en los primers días de Maig.

Las societats, «El Alba» y «Juventud Reusense», posarán aquesta nit en escena en sos respectius teatres lo drama «Don Juan Tenorio».

En la societat «El Olimpo» hi haurà ball amenusat per la banda «Juventud Reusense».

A Sevilla hi ha obert un concurs pera premiar lo millor projecte de monument alegòrich pera la entrada del Cementiri de dita ciutat. Pera concorrehi, alguns artistas de Barcelona han travallat de ferm, y estém segurs de que l' art català farà un brillant paper à las vorras del Guadalquivir. Entre 'ls projectes que 'ns han anunciat hi ha 'ls de dos distingits artistas que figuren en las primeras renglars del art en Barcelona y que no fa gayre guanyaren altre concurs internacional. Pera no prejuijar la cuestió no allarguem més las notícias, per més que estém segurs de que si's fa justicia no deixarán d' ésser apreciat los molts y veritables mérits de la obra dels dos artistas de que parlén.

Crónica teatral

MISS HELYETT

Lá representació que d' aquesta obra tingué lloc ahir à la tarde nos agradá molt poquet.

Les exageracions de la major part dels artistas en lo desempenyo de sos respectius papers nos feren recordar lo «género chico» y francament, per més que l' públic de tarda es molt distint del de la nit creyem que 'ls artistas havien de distingir, que en la platea hi havia persones respectable que tenian interés en sentir y veure la «Miss Helyett» dirigida per tant reputat mestre com lo señor Perez Cabrero.

Celebrariam que 'ls artistas prenguessin en consideració aquets desinteressats consells, é imitessin en lo successiu à la simpática Sra. Perez Cabrero y al barítono encarregat del important paper de Pintor, que 's feren aplaudir en justicia.

La andalusa Lola de la citada Sra. Perez Cabrero, podém dir que nos resultà ben nova y que tot seguit s' atragué las simpaties lo mateix del públic que gaudeix en contemplar bells rostres y noyas graciosas, que 'l qui més exigent admira el art en lo que d' art té.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—La Festa de Tots los Sants.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Segueix à las 6 de la tarda lo Novenari d' ànimes en lo qual lo Reverent Sr. Rector donarà una conferencia espiritual, acabantse ab los laments de las ànimes.

Avuy à las 9 del matí se celebrará un aniversari en sufragi dels difunts Germans de Nostre Senyor Nazaret.

Sant de demà.—La Conmemoració dels fidels difunts.

Diversions públiques

Teatro Fortuny

Companyia d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funcions pera avuy.—Tarde: la applaudida sarsuela en 3 actes y 9 nou cuadros, del mestre Chapí, titulada «Mujer y Reina».—A dos cuarts de 4.

Nit: 3.ª d' abono.—Se posarà en escena la applaudida sarsuela en 3 actes del mestre Chapí, titulada «La Bruja».

Entrada à localitat 3 rals.—Id. à paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUÍA DEL PASSATJER

SERVEI DE TRENS

SORTIDAS.

De Reus à Barcelona
5'04 m. correo (per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segunda dimarts, dijous y dissabtes, (per Villanova) 12'11 t. mercancías, segona y tercera.
1'51 t. correo (per Villanova.)

De Barcelona à Reus
5'25 m. (per Vilafranca) 12'11 t. correo (per Villanova).
15'58 t. per id. Filipinas, y següentemente 7'39 t. exprés (dimarts, dijous y dissabtes).

De Reus à Mora
9'23 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit. 12'11 t. correo (per Villanova).

De Mora à Reus
4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus à Tarragona
8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'00 t.

De Tarragona à Reus
7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

Biblioteca Regionalista
Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2 "
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern,	2 "
«Costums típics», per id.	2 "
«Alcover», monografia, per id.	2 "
«Poesias», per Manel Marinelló,	2 "
«Oda à Barcelona», per Jascinte Verdaguer,	2 "
«Lo Pi de les tres branques», per id.	2 "
«L'Aglenyà», per Ramon Masifern,	2 "
«Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents,	12 "
«La Fada», per id.	4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2 "
«Ara pel mon», per Santiago Russinyol,	16 "
«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell,	12 "
«Obras catalanas», per Joseph Ixart,	20 "
«Poesias», de Joan Maragall,	8 "
«Alades», per Emili Guanyabens,	8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias i Montalba, per Bosch de la Trinxeria,	8 "
«Quan jo era noi», per A. de Riquer,	20 "

BANCH HIPOTEGARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 y 1/2 per cent d' interés anyal amortisables a llarg plazo de 5 a 50 anys.

Ab garantía de fincas rústicas y urbanas.

Acabadas las anualidades que s' hagin pactat queda la finca lliure pera el propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allòvers que reembolsar cap part del capital. Ademés, lo Banch accepta en qualsevol època lo reembols total ó parcial del préstam. No importa que les fincas estiguin hipotecadas. No s' admeten préstams inferiors á 5.000 pessetas.

Agent pera la Provincia: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar opera- cions, trobarán á dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LÒNDRES.—REUS.

LOSONIA ROLFINHA

Companys d' obres y servis que s' han de fer

D.FAMOSOS PERES OBREROS

esdeveniments d' obres i serveis que s' han de fer

en el seu taller la fàbrica d' Àmsterdam a la qual

Fa Reus à Lleida
8'10 m.—5'23 t.

De Lleida à Reus
5'50 m.—3'50 t.

De Reus à Vimbodi
1'28 t. cotxes de 2.^a y 3.^a

De Vimbodi à Reus
9'53 m. cotxes de 2.^a y 3.^a

De Tarragona à Valencia
9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia à Tarragona
14' m. y 6'30 t.

De Barcelona (per Tarragona) 9'30 m.
De id. directe 10'30 t.
De id. id. 1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera 7'30 t.
per Picamoixons y descendént de Lleida 7'30 t.

De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
De Lleida y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona

na lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del

corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració

lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenir-se present que tots los vapors que

conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també ce-

rreo.

SORTIDAS
Pera Barcelona á las 5'00 m. per «coche» idem de 10'30 t.

Pera id. á las 2'00 t. per «coche» idem de 10'30 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m sup

Pera id. id. (per idem) á las 2'00 t. idem de 10'30 t.

Pera Tarragona, directe á las 7'00 n. y 10'30 t.

Pera Lleida, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrasa y

sas líneas á las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongas,

Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las

1'00 t.

Los pobles servits per peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

després de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

després de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

després de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

després de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons avea